

**klimat
to temat!**

Perspektywa kobiet

Rozdział 3: Współzależności globalne

Rozdział 3: Współzależności globalne

MODUŁ	TEMATYKA
ROZDZIAŁ 1 16.09.2019	Wprowadzenie do projektu „Klimat to temat! Perspektywa Kobiet” Wstęp do tematyki kobiet w zmianie klimatu Zadania do wykonania
ROZDZIAŁ 2 07.10.2019	Zmiana klimatu Projekty młodzieżowe, cz. 1
ROZDZIAŁ 3 28.10.2019	Współzależności w zmianie klimatu i projekty młodzieżowe Projekty młodzieżowe, cz. 2
ROZDZIAŁ 4 12.11.2019	Podsumowanie projektów młodzieżowych i podsumowanie programu.

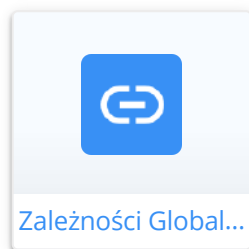
ROZDZIAŁ 3: Współzależności globalne

Globalne współzależności

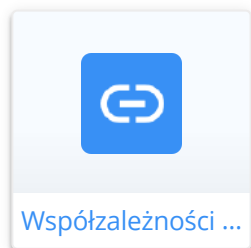
W poprzednim rozdziale poruszony został temat *niesprawiedliwości klimatycznej*. Jest ona skutkiem globalnych współzależności - powiązań, które łączą ludzi, miejsca i wydarzenia na całym świecie. Oznaczają one, że każda nasza decyzja ma wpływ nie tylko na poziomie lokalnym, ale oddziałuje również na cały świat. Od naszego wyboru dotyczącego transportu, żywności czy miejsca wakacji zależy życie innych osób, nawet tych, które znajdują się na drugim końcu świata.

Warto zajrzeć do prezentacji na temat globalnych współzależności na stronie globalnepoludnie.pl. Posiada ona wiele danych i informacji, które można wykorzystać podczas lekcji na ten temat.

Od wielu lat mówi się o *globalnej wiosce*, gdyż dostęp do informacji, produktów oraz miejsc z drugiego końca świata jest upowszechniony. Jednakże termin ten jest krytykowany ze względu na nierówny dostęp do zasobów światowych, w tym np. do podróży: podczas gdy Polacy coraz częściej mogą pozwolić sobie na dalekie podróże, ludzie z krajów globalnego Południa nie mają większych szans na to, by odwiedzić nasze ziemie. Świat jest zatem *globalną wioską* tylko dla niewielkiej części ludzkości.

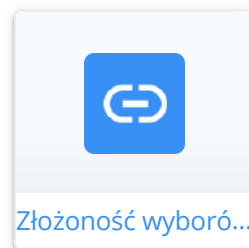
O globalnych zależnościach można przeprowadzić zajęcia na podstawie scenariuszy Centrum Edukacji Obywatelskiej

Scenariusz ogólny

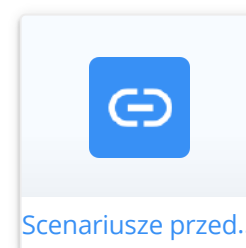
Język angielski

Scenariusz ogólny

Język polski

Zbiór scenariuszy o klimacie

ROZDZIAŁ 3: Współzależności globalne

Historia współzależności globalnych

Rewolucja neolityczna, czyli proces przechodzenia człowieka od łowiectwa-zbieractwa i koczownictwa do produkcji żywności, czyli rolnictwa i hodowli, oraz do osiadłego trybu życia, doprowadziła m.in. do profesjonalizacji życia społecznego oraz wynalezienia garncarstwa i tkactwa. Dostęp do zasobów położonych na innych terytoriach stał się możliwy jedynie dzięki wymianie handlowej, co spowodowało jej rozwój.

Źródło: <https://commons.wikimedia.org>

W czasach **starożytnych** handel rozwijał się nie tylko pomiędzy imperiami położonymi nad Morzem Śródziemnym, ale również pomiędzy Europą i Azją. Z Azji importowano głównie surowce, przyprawy, jedwab i papier, a na Wschód eksportowano złoto, perfumy i winogrono.

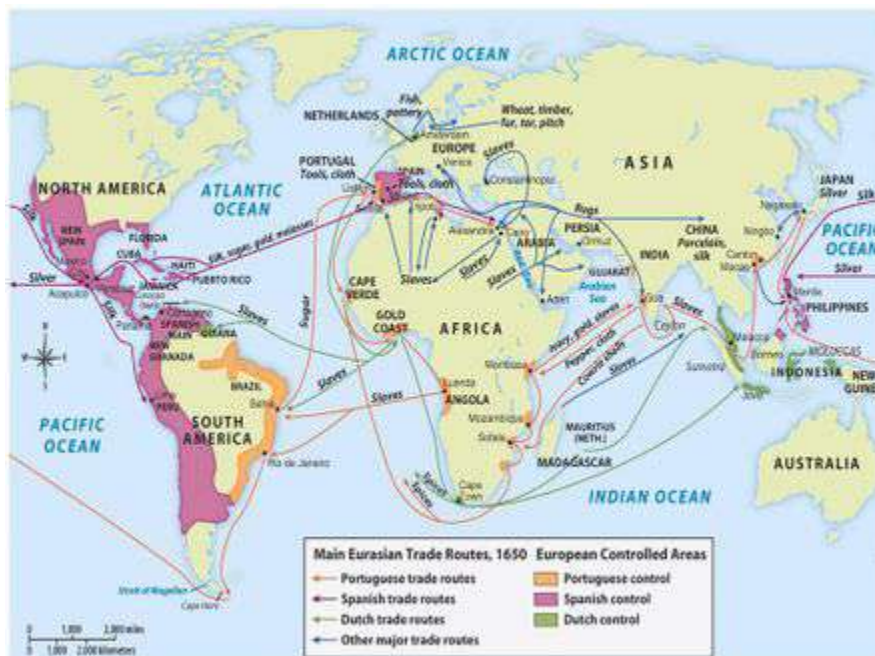
Jedwabny szlak wykorzystywany był przez Greków już w IV w. p.n.e., jednakże wymiana handlowa była prowadzona jeszcze wcześniej: w położonym pod Stuttgartem grobie z VI w. p.n.e. znaleziono pochodzący z Chin jedwab. Jedwabny szlak pozwolił na wymianę nie tylko produktów, ale również kultury, religii i architektury. Widoczne jest to najbardziej w krajach Azji Centralnej, których planowanie przestrzenne miast jest mieszanką stylów pochodzących z różnych regionów, w tym Indii, Gruzji i Azji Mniejszej.

ROZDZIAŁ 3: Współzależności globalne

Kolonializm

Pierwszy raz globalny wymiar współzależności pojawił się w czasach kolonialnych, kiedy nicią tras żeglarskich połączono ze sobą wszystkie kontynenty. Kolonializm wpłynął na polityczną mapę świata, gdzie od XVI w. państwa kolonialne stały się imperiami, zaś ich zasoby finansowe zależały już wówczas od naturalnych zasobów terytoriów położonych na globalnym Południu.

Główne europejskie i azjatyckie trasy handlowe ok. 1650 r.

Przez kolejne wieki kolonizacja postępowała, a wraz z nią globalne współzależności. Kolonializm był ważny zwłaszcza z punktu widzenia **rewolucji przemysłowej**, która oparta była na zasobach naturalnych pochodzących z globalnego Południa: drewna, gumy oraz metali. Przemysł mógł funkcjonować w swoim rozmiarze również dzięki pracy niewolników.

Wśród europejskiego i amerykańskiego społeczeństwa rósł również popyt na inne produkty z globalnego Południa, takie jak kawa, kakao, orzeszki, tytoń czy trzcina cukrowa. Społeczności z krajów kolonizowanych zostały zmuszone do dostosowania upraw do tego popytu, co uzależniło je od zewnętrznego handlu.

ROZDZIAŁ 3: Współzależności globalne

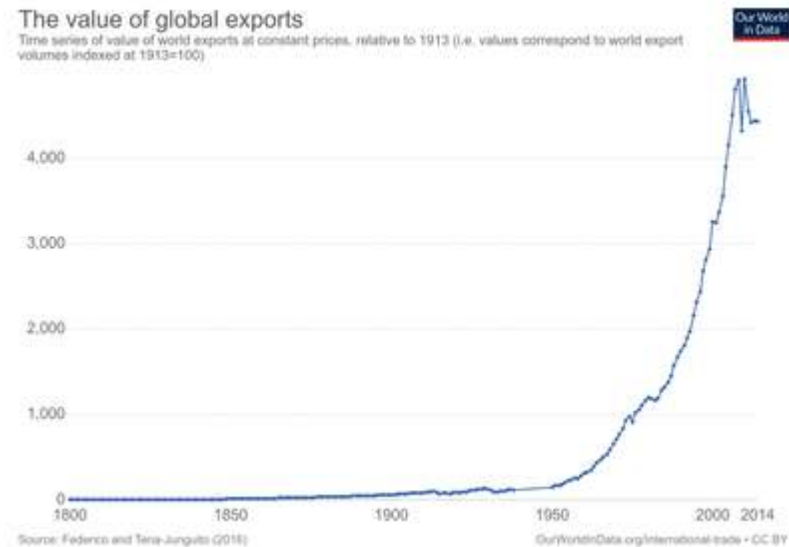
Współzależności dzisiaj

Rozkwit współzależności globalnych przypada na dziesięciolecia po II wojnie światowej. Rozwój transportu, zwiększenie wydobycia ropy naftowej i innych zasobów naturalnych i stworzenie międzynarodowych instytucji promujących otwarcie rynków państwowych to jedne z elementów, które przyczyniły się do pogłębienia współzależności.

Globalne współzależności występują na wielu płaszczyznach i mają wpływ na większość obszarów naszego życia.

Współzależności ekonomiczne

Tani transport oraz niskie cła powodują, że produkty mogą przemieszczać się między państwami oraz kontynentami i są dostępne dla praktycznie dla każdego. Większość dóbr, z których korzystamy na globalnej Północy powstała w innym regionie przy użyciu surowców z całego świata.

Źródło: ourworldindata.org / Giovanni Federico, Antonio Tena-Junguito

ROZDZIAŁ 3: Współzależności globalne

Na współzależności ekonomiczne wpłynęły w znacznym stopniu instytucje międzynarodowe, takie jak Bank Światowy czy Międzynarodowy Fundusz Walutowy, w których dominującą rolę odgrywają państwa globalnej Północy. Poprzez zarządzanie dostępem do pożyczek i ich warunkami wywierają one presję na kraje globalnego Południa, ostatecznie decydując o rozmiarze i wyglądzie państwowych budżetów, wewnętrznych inwestycji, a także o otwartości danego rynku na import i eksport.

Jak widać w tabelkach udział międzynarodowych operacji w PKB państw na całym świecie wzrósł w ciągu ostatnich dziesięcioleci. Prowadzi to do uzależnienia wzrostu gospodarczego od zewnętrznych warunków ekonomicznych.

Trade Openness, 1950

Trade openness is measured as the sum of a country's exports and imports as a share of that country's GDP (in %).

No data 0% 20% 40% 75% 100% 150% >350%

Source: Penn World Tables v8.1 (2015)

OurWorldInData.org/International-trade/ • CC BY

Trade Openness, 2011

Trade openness is measured as the sum of a country's exports and imports as a share of that country's GDP (in %).

No data 0% 20% 40% 75% 100% 150% >350%

Source: Penn World Tables v8.1 (2015)

OurWorldInData.org/International-trade/ • CC BY

Źródło: <https://ourworldindata.org/> / Penn World Tables

Źródło: <https://ourworldindata.org/> / Penn World Tables

ROZDZIAŁ 3: Współzależności globalne

Współzależności społeczno-kulturowe

Wzajemne przenikanie się kultur jest zjawiskiem, które występowało zawsze. Pisarze, malarze czy architekci inspirowali się dziełami, które pochodziły z innych części świata. Niemniej jednak, nigdy wcześniej dostęp do innych kultur nie był tak łatwy. Dzięki telewizji, a następnie internetowi, każdy i każda z nas może dotrzeć do muzyki i filmów z całego świata; coraz częściej pojawiają się i stają się popularne również książki pisarzy i pisarek z globalnego Południa.

Mamy również dostęp do bardzo dużej ilości filmów dokumentalnych przedstawiających inne kultury i sposoby życia, które mogą nas zainspirować do zmian naszych własnych zachowań czy zwyczajów. Mogą być to np. zmiany w naszej diecie czy sposobie konsumpcji, kiedy obejrzymy dokument o tym, jak wygląda produkcja niektórych rzeczy obecnych w naszym życiu.

Coraz więcej osób podróżuje również po odległych częściach świata i ma okazję spotkać się z lokalną kulturą bezpośrednio i zaabsorbować te jej części, które się im podobają.

Pochodzący od hiszpańskich Romów taniec flamenco stał się bardzo popularny w Japonii.

Źródło: flickr.com / Lucy Lou

Kiedy oglądasz filmy dokumentalne lub czytasz książki podróżnicze, pamiętaj, że nie zawsze pokazują one całość kultury danego miejsca. Bardzo często opisywana jest tylko niewielka część lokalnej rzeczywistości, co może wpłynąć na naszą opinię. Warto zawsze czerpać wiedzę z różnych źródeł i, o ile to możliwe, zapoznać się z perspektywą lokalnej społeczności.

ROZDZIAŁ 3: Współzależności globalne

Zgromadzenie Generalne ONZ

Źródło: <https://www.unmultimedia.org> /Cia Pak

Współzależności polityczne

Podczas gdy współzależności kulturowe czy gospodarcze są kreowane przez różne podmioty działające w skali międzynarodowej, współzależności polityczne zachodzą między państwami, natomiast mają wpływ na życie każdego z nas. Od nich zależy cena, jaką zapłacimy za pochodzące z Brazylii awokado czy do jakiego kraju wjedziemy bez wizy.

Dzisiejszy obraz stosunków politycznych i współzależności między państwami są spadkobiercami czasów kolonialnych. Dawne imperia są obecnie mocarstwami na arenie międzynarodowej i mają duży wpływ na kształt polityki międzynarodowej. Często posiadają również narzędzia nacisku na swoje dawne kolonie, dzięki czemu uzyskują od nich decyzje polityczne zgodne z własnymi interesami.

Na arenie międzynarodowej istnieją instytucje polityczne, które starają się kształtować stosunki polityczne. Największą z nich jest Organizacja Narodów Zjednoczonych, która powstała w 1945 r. w celu zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, a także pobudzania współpracy między państwami. Pomimo tego, że państwa członkowskie mają równy głos w Zgromadzeniu Ogólnym, "wykonawczą" rolę pełni Rada Bezpieczeństwa, która posiada 5 członków stałych (USA, Francja, Chiny, Rosja i Wielka Brytania). Często to oni mają ostateczny wpływ na kształt polityki międzynarodowej.

ROZDZIAŁ 3: Współzależności globalne

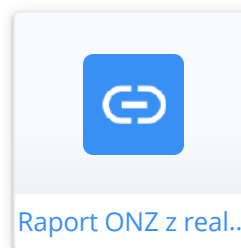
Milenijne Cele Rozwoju

Współzależności globalne oznaczają również, że przed całą społecznością międzynarodową stoją również **wspólne wyzwania**. Uświadomienie sobie nici współzależności, która łączy nas wszystkich to także krok do zrozumienia, że musimy się nawzajem wspierać w pokonywaniu lokalnych trudności, gdyż często są one konsekwencją decyzji podejmowanych w innym miejscu świata.

Wspólna odpowiedzialność za naszą planetę oraz jej mieszkańców prowadziła w ostatnich dziesięcioleciach do podejmowania międzynarodowych umów i agend, które miały na celu zniwelować nierówności społeczne i ekonomiczne oraz zadbać o poszanowanie praw każdego człowieka. Do takich agend należał np. Projekt Milenijny ONZ zakładający [8 Celów Milenijnych](#), których termin realizacji wyznaczony był na rok 2015.

Pomimo tego, że Celów nie udało się w pełni osiągnąć, pozwoliły one poprawić warunki życia setek milionów ludzi na całym świecie i doprowadziły do międzynarodowej mobilizacji na rzecz stworzenia bardziej sprawiedliwego i równego świata. Stały się również punktem wyjścia dla kolejnej agendy rozwojowej, czyli **Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030**.

O raporcie z realizacji Milenijnych Celów Rozwoju przeczytasz tutaj

ROZDZIAŁ 3: Współzależności globalne

Cele Zrównoważonego Rozwoju

W 2015 r. państwa członkowskie ONZ przyjęły **Agendę an rzecz zrównoważonego rozwoju 2030**, która zawiera [Cele Zrównoważonego Rozwoju \(CZR\)](#). Agenda określa 17 celów oraz związanych z nimi 169 zadań. Ich osiągnięcie jest konieczne, abyśmy mogli stworzyć równiejszy, bardziej sprawiedliwy świat oraz skutecznie walczyć ze zmianą klimatu.

ROZDZIAŁ 3: Współzależności globalne

Cele Zrównoważonego Rozwoju

Aby zrozumieć Cele Zrównoważonego Rozwoju, należy przede wszystkim zrozumieć, czym jest **zrównoważony rozwój**. Według definicji ONZ, to taki rozwój, *który odpowiada obecnym potrzebom ludzi bez ograniczania przyszłym pokoleniom możliwości do zaspokojenia swoich potrzeb*. Oznacza to takie korzystanie z zasobów naturalnych, aby przyszłe pokolenia również mogły z nich korzystać.

W tym kontekście **zmiana klimatu** staje się ważnym elementem wpływającym na na możliwość osiągnięcia Celów. Skutki zmiany klimatu mają bowiem wpływ na bezpieczeństwo żywnościowe i wodne, migracje, zachowanie pokoju na świecie, a także na zaspokojenie takich potrzeb ludzkich jak dostęp do edukacji czy usług medycznych. Według ONZ *zlekceważenie zmian klimatu doprowadzi do zaprzepaszczenia korzyści rozwojowych, jakie wypracowaliśmy na przestrzeni ostatnich dekad i uniemożliwi uzyskiwanie korzyści w przyszłości*.

O zrównoważonym rozwoju i CZR możesz przeczytać na stronie [Ośrodka Informacji ONZ w Warszawie](#).

ROZDZIAŁ 3: Współzależności globalne

ZADANIE!

Przeprowadź dla uczniów i uczennic zajęcia dotyczące współzależności globalnych i Celów Zrównoważonego Rozwoju. Możesz skorzystać z **prezentacji**, która jest wprowadzeniem do tematu. Znajdziesz tam informację na temat powiązań zmiany klimatu z każdym z Celów!

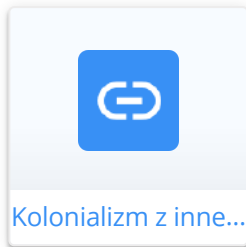
Skorzystaj również z filmiku, w którym **Malala**, najmłodsza laureatka Pokojowej Nagrody Nobla, mówi o Celach Zrównoważonego Rozwoju. Opowiedz o tym, kim jest Malala i pokaż swoim uczennicom i uczniom, że młodzi ludzie powinni się aktywnie angażować w osiągnięcie Celów.

ROZDZIAŁ 2: Zmiana klimatu

Przydatne linki

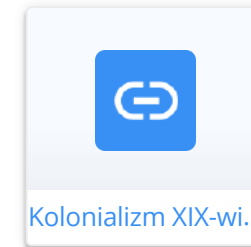
Zapraszamy do korzystania ze scenariuszy dotyczących kolonializmu, współzależności globalnych i Celów Zrównoważonego Rozwoju:

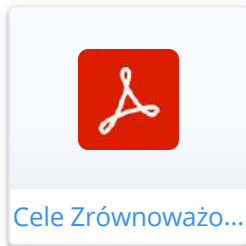
Kolonializm z inne...

Ćwiczenie, które pozwala uczniom i uczennicom spojrzeć na kwestię kolonializmu oczami przedstawicieli narodów i państw kolonizowanych.

Zajęcia, które pozwolą uczniom i uczennicom poznać problem kolonializmu w XIX wieku z różnych perspektyw i punktów widzenia uczestników oraz uczestniczek tego procesu historycznego.

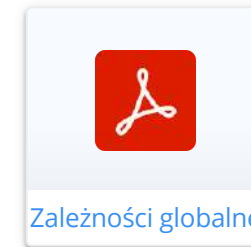
Kolonializm XIX-wi...

Cele Zrównoważo...

Zestaw plansz zawierający podstawowe informacje na temat Celów Zrównoważonego Rozwoju.

Scenariusze zajęć dotyczących zależności globalnych

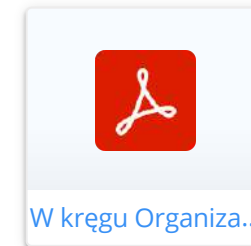

Zależności globalne

Nagranie dotyczące Akcji Klimatycznej na rzecz Celów Zrównoważonego Rozwoju.

Ćwiczenie, którego celem jest przedstawienie i utrwalenie informacji o najważniejszych programach, organizacjach, agendach i funduszach składających się na system Organizacji Narodów Zjednoczonych.

W kręgu Organiza...

ROZDZIAŁ 3: Projekty młodzieżowe, cz.2

Tydzień Edukacji Globalnej już za **trzy tygodnie!**

W module drugim młodzież zaangażowana w projekt miała za zadanie ustalić **temat, cel, harmonogram** oraz **role** w grupie, korzystając z planera, a także wiedzy nabytej podczas tematycznych zajęć. Sprawdź, czy grupa ma już ustalone te elementy, a jeśli nie - wesprzyj ją w tych działaniach.

Hasło tegorocznego TEG-u brzmi: "Obudźmy się! To ostatni dzwonek dla klimatu!", zatem projekty przygotowywane przez Waszych uczniów i uczennice idealnie wpisują się w temat. W dniach 18-24 listopada w całej Polsce nastąpi koncentracja wydarzeń i możliwość połączenia sił różnych zespołów projektowych, a Wasza grupa stanie się częścią młodzieżowych inicjatyw.

Wasza okolica zagrożona jest suszą? A może w ostatnich latach nastąpiło zwiększenie intensywności burz i wiatrów? **Temat** projektu warto powiązać z lokalnymi skutkami zmiany klimatu. Nie trzeba lecieć na Malediwy czy Arktykę, aby je zauważyć: zmiana klimatu jest widoczna wszędzie! Umieszczenie jej skutków w Waszej okolicy może być świetnym argumentem dla rozpoczęcia dyskusji lub zwrócenia uwagi na znaczenie tego tematu dla lokalnej społeczności.

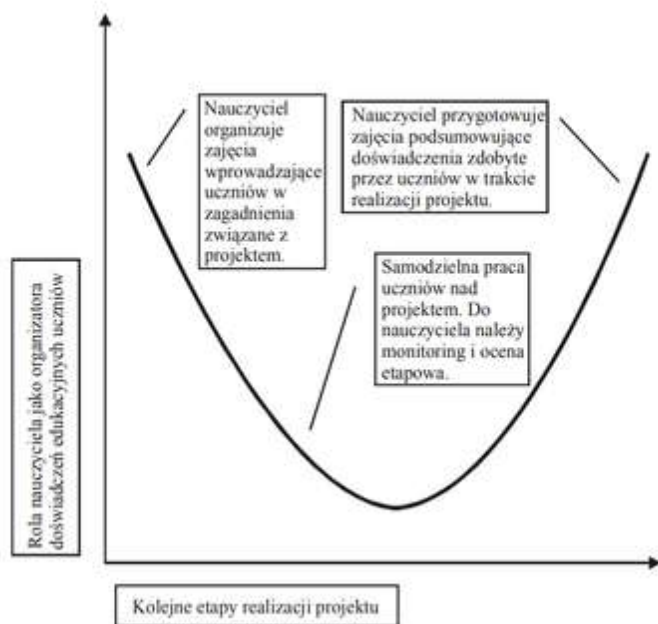
Mapa przyszłych konsekwencji zmiany klimatu dostępna jest [TUTAJ](#)

Rola nauczycielki i nauczyciela w metodzie projektu

Tradycyjnie nauczyciel i nauczycielka pełnią rolę dominującą, są głównym źródłem informacji, które przekazywane są często w formie teorii, metodami podającymi. W **metodzie projektu** rola ta się zmienia: nauczyciel i nauczycielka skupiają się na wspieraniu samodzielnej pracy uczniów.

ROLA NAUCZYCIELA PODCZAS REALIZACJI PROJEKTU

Na etapie **zbierania i opracowywania materiałów** nauczyciel i nauczycielka występują jako konsultanci, do których uczniowie i uczennice mogą kierować pytania - jednakże nie ingerują w projekt z własnej inicjatywy, a raczej odpowiadają na wyrażone przez młodzież wątpliwości.

Forma prezentacji projektu powinna być wybrana przez uczennice i uczniów; nauczyciel i nauczycielka mogą na tym etapie zaangażować się w zorganizowanie i aranżację przestrzeni, w któr

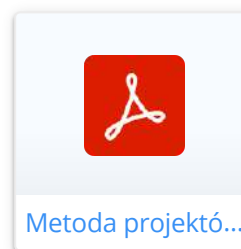
ROZDZIAŁ 3: Projekty młodzieżowe

Dekalog nauczyciela i nauczycielki pracujących metodą projektu

- ➔ Wspieraj a nie wyręczaj swoich uczniów i uczennice
- ➔ Pozwól uczniom i uczennicom poczuć się „właścicielami” wykonywanego projektu
- ➔ Pobudzaj ich do rozwijania swoich zainteresowań
- ➔ Zachęcaj do twórczego rozwiązywania problemów
- ➔ Zachęcaj do korzystania z różnych źródeł informacji
- ➔ Stwarzaj możliwości do dyskusji i negocjowania proponowanych rozwiązań
- ➔ Zachęcaj do analizy popełnionych błędów i wyciągania z nich wniosków na przyszłość
- ➔ Pamiętaj, że efekt pracy uczniów i uczennic nie musi być całkowicie zbieżny z Twoim początkowym wyobrażeniem o nim

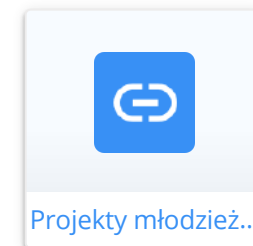
- ➔ Pomagaj uczniom rozwiązywać pojawiające się problemy i konflikty w grupie
- ➔ Współpracuj z innymi nauczycielami i nauczycielkami, gdyż każdy projekt, nawet przedmiotowy, ma pewien wymiar interdyscyplinarny.

Metoda projektó...

Więcej na temat metody projektu, Twojej roli w nim oraz jak przygotować publiczną prezentację znajdziesz w poradniku Ośrodka Rozwoju Edukacji

Zapraszamy na naszą stronę o **projektach młodzieżowych**. Już niedługo pojawi się tam wiele wskazówek, inspiracji, materiałów merytorycznych i dobrych praktyk!

Projekty młodzież...

ROZDZIAŁ 3: Projekty młodzieżowe

Dobre praktyki: Przykłady projektów

- Lokalny wymiar

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Borysa w Witkowie przygotowała kampanię informacyjną dla uczniów oraz społeczności lokalnej. Materiały zostały przystosowane do wieku odbiorców. Zorganizowane zostały spotkania związane z ociepleniem klimatu, podczas których przeprowadzony został krótki quiz. Uczniowie udali się na wizytę do Urzędu Gminy i Miasta Witkowo, gdzie spotkali się z burmistrzem i przedstawili mu ideę projektu i zadali pytania związane z troską o ochronę klimatu z punktu widzenia młodego mieszkańca naszej gminy. Po rozmowach "na szczycie" udali się do osób pracujących w urzędzie, rozdając im przygotowane wcześniej ulotki. Została również przeprowadzona debata klimatyczna, podczas której przygotowano dekalog klimatyczny, który został przeniesiony do wersji elektronicznej, olaminowany i powieszony w klasie.

- Skupienie się na jednym temacie

Uczennice **Publicznej Szkoły Podstawowej w Staninie** skupiły swój projekt na temacie żywności i wpływie produkcji mięsa na zmianę klimatu. Przygotowane zostały prezentacje *Dieta wegetariańska a klimat*, *Sławni wegetarianie* i *Marnotrawienie jedzenia*, przeprowadzono również wywiad z osobą pozostającą na diecie wegetariańskiej. Przeprowadzono również debatę na temat tego, czy warto jest być wegetarianinem lub wegetarianką. Na prezentację tematu została zaproszona cała szkoła, a uczennice zaangażowane w projekt przygotowały wegetariańskie przekąski.

ROZDZIAŁ 3: Projekty młodzieżowe

Dobre praktyki: Przykłady projektów

- Ewaluacja projektu

W **Szkole Podstawowej w Hucie Mińskiej** uczniowie i uczennice skupili się na problemach w najbliższej okolicy. Uznali, że są to dość duży ruch samochodowy, spalanie węgla w piecach gospodarstw domowych, marnowanie wody i energii oraz „dzikie” wysypiska w lasach. Rewizja lokalnych problemów była podstawą planu działania na rzecz klimatu. Przygotowano kampanię edukacyjno-informacyjną, dzieląc zadania do wykonania i dokładnie określając harmonogram projektu. W jej ramach powstała gazетка informacyjna *Przyczyny i skutki zmian klimatu*, pokaz zdjęć i plakatów dla młodzieży i rodziców. Po pokazie, który odbył się w ramach TEG-u odbyła się dyskusja *Co Ty możesz zrobić dla klimatu w szkole i w domu*. W szkole zorganizowano również kącik selektywnej zbiórki odpadów. Po zakończeniu projektu odbyło się spotkanie ewaluacyjne, podczas którego uczestnicy i uczestniczki odpowiedzieli na pytania: czego się nauczyliśmy, co było naszym sukcesem, co można było zrobić inaczej.

Zajrzyj tutaj:

W naszych materiałach możecie zainspirować się projektami i pomysłami z poprzednich lat. Nie wszystkie dotyczą klimatu, ale możecie adaptować je do Waszych potrzeb i idei:

Inspirujące projek...

Klubowe Wieści

Wzór na dobrą pr...

**ZADANIA
DLA
MŁODZIEŻY**

E-BOOK

Udział w projekcie młodzieżowym to dla uczennic i uczniów doskonała okazja, aby integrować się między sobą, ale również pokazywać swoją inicjatywę na zewnątrz. Nie tylko pozwoli to rozpromować akcję, którą zorganizują, ale również wpłynie na rozwój umiejętności i kompetencji przydatnych w przyszłym życiu.

Dlatego też działania i osiągnięcia grupy będą dokumentowane w specjalnie do tego założonym **e-booku**, stworzonym przy użyciu strony [BookCreator](#).

Młodzież może tam zamieszczać zdjęcia czy filmy video ze spotkań, zapisywać wyniki swoich badań społecznych czy umieszczać źródła, z których korzystała przy tworzeniu materiałów do kampanii.

W razie problemów z założeniem książki prosimy o kontakt: joanna.humka@ceo.org.pl lub 22 825 05 50, wew. 205.

BOOK CREATOR

Założenie konta

Założenie książki

E-BOOK

E-book jest łatwą metodą dokumentowania projektu młodzieżowego. Uczniowie i uczennice chętnie poznają nowe sposoby kreowania materiałów elektronicznych i dzielą się swoimi osiągnięciami ze swoimi rówieśnikami.

Zapraszamy do zapoznania się z e-bookami stworzonymi przez młodych uczestników i uczestniczki projektu "Girls into Global STEM". Projekt ten realizowany jest przez partnerów z 4 krajów: Polski, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Cypru. Partnerami z naszego kraju są Centrum Edukacji Obywatelskiej i Zespół Szkół w Siennicy.

W razie problemów z założeniem książki prosimy o kontakt: joanna.humka@ceo.org.pl lub 22 825 05 50, wew. 205.

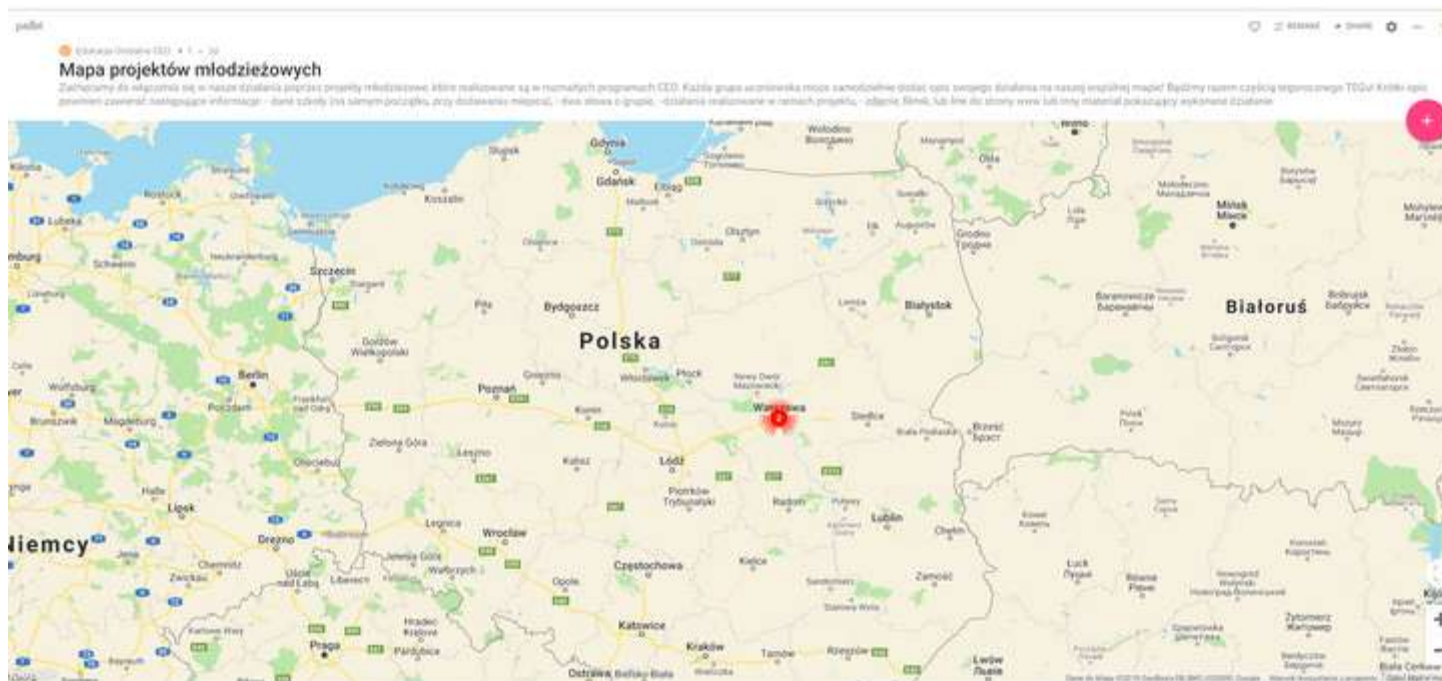
PADLET

W ramach Tygodnia Edukacji Globalnej młodzież będzie miała okazję do zaprezentowania swojego projektu i poznania pozostałych inicjatyw! Innymi słowy staną się częścią ogólnopolskiego ruchu na rzecz zmiany :)

W tym celu zorganizowana zostanie **wystawa e-booków**. Młodzież będzie miała za zadanie wrzucić swojego e-booka na **PADLET**. Jest to narzędzie do tworzenia tablic „korkowych”, na których każdy może "zawiesić" swój wpis. Przy okazji można o sobie opowiedzieć, dorzucić filmik lub zdjęcie, a także ocenić i skomentować pracę innych grup. Będzie to sprzyjać poczuciu wspólnoty i wspólnej walki o sprawiedliwą, solidarną i wolną od zagrożeń klimatycznych planetę!

MAPA PROJEKTÓW MŁODZIEŻOWYCH

Zachęcamy również do dodawania swojego projektu na [MAPIE DZIAŁAŃ CEO](#). Znajdą się tam inicjatywy młodzieżowe z całej Polski i realizowane w ramach różnych programów naszej organizacji. Projekty można dodawać kiedykolwiek, również przed Tygodniem Edukacji Globalnej. Dzięki mapie będzie można znaleźć najbliższe inicjatywy - być może znajdzie się okazja do wspólnego działania w przyszłości!

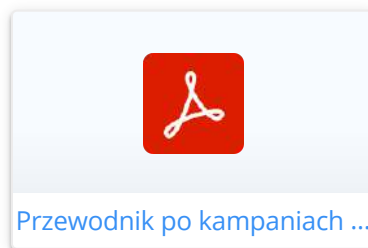

MATERIAŁY DLA UCZNIÓW I UCZENNIC

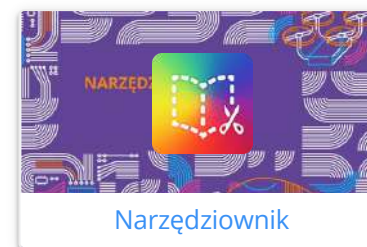
Następne tygodnie będą skupione na pracy Twoich uczniów i uczennic; Ty będziesz pełnić rolę konsultanta lub konsultantki, odpowiadać na ich pytania, rozwiewać wątpliwości. Zapraszamy także do korzystania z **materiałów**, które pomogą młodzieży przy realizacji projektu.

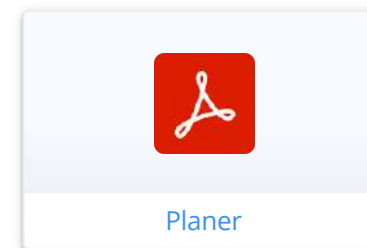
Polecamy także zajrzenie do [PRZEWODNIKA PO KAMPAANIACH MŁODZIEŻOWYCH](#), skąd można dowiedzieć się czemu rozmawiamy o zmianie klimatu, czerpać inspiracje i pomysły na kampanie oraz znaleźć mnóstwo źródeł do wykorzystania przy tworzeniu materiałów!

Młodzieży warto również przekazać [NARZĘDZIOWNIK](#), gdzie znajdą różne narzędzia internetowe, które mogą ułatwić pracę w szkole, na zajęciach i podczas realizacji projektów młodzieżowych.

[PLANER](#) pozwoli młodzieży zorganizować projekt, wybrać temat i cel, podzielić się zadaniami i przygotować harmonogram.

ROZDZIAŁ 3: Projekty młodzieżowe

Ważne daty!

Wtorek **5 listopada, godz. 17:00**: bezpłatne webinarium, podczas którego opowiemy:

- jak zainteresować uczniów i uczennice, innych nauczycieli i nauczycielki, i rodziców tematami ważnymi z perspektywy nie tylko lokalnej, ale i globalnej?
- jak zaangażować swoją szkołę w obchody 21. edycji europejskiego wydarzenia Tydzień Edukacji Globalnej?

Celem spotkania on-line jest dostarczenie Wam inspiracji: wskazówek i pomysłów, jakie mają nauczycielki i nauczyciele, którzy kilkakrotnie włączyli się wraz z młodzieżą w obchody Tygodnia Edukacji Globalnej w swojej szkole!

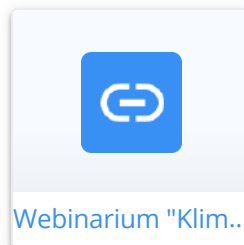
Zarejestruj się [TUTAJ!](#)

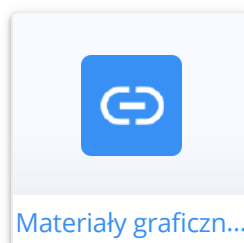
Podczas Tygodnia Edukacji Globalnej, a dokładniej **21 listopada**, odbędzie się Internetowy Festiwal Młodzieżowy, podczas którego grupy uczniów i uczennic będą mogły wziąć udział w konkursie internetowym. Więcej szczegółów już wkrótce na stronie programu: ekologia.ceo.org.pl

Materiały

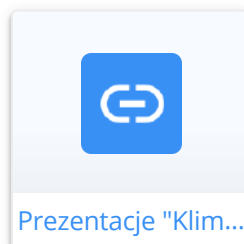
Zapraszamy do zagłędania na stronę EKOLOGIA.CEO.ORG.PL, gdzie pojawiają się materiały do wykorzystania w programie *Klimat to temat! Perspektywa kobiet*.

W dniu 10 października odbyło się **webinarium** na temat zmiany klimatu, podczas której p. Anna Sierpińska opowiedziała o naukowym zmianie klimatu z naukowego punktu widzenia, a także o jej skutkach i o tym jak wpływa ona na życie kobiet. Zapraszamy osoby, które nie wzięły udziału w spotkaniu do obejrzenia nagrania!

Materiały graficzne: Podczas trwania programu będzie umieszczać na naszej stronie materiały graficzne, do korzystania z których serdecznie zapraszamy!

Prezentacje dotyczące zmiany klimatu, perspektywy kobiet oraz globalnych współzależności. Zapraszamy do korzystania!

Niniejszy materiał został przygotowany w ramach programu „Klimat to temat! Perspektywa Kobiet”, którego organizatorem jest Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Projekt współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Strona internetowa programu:
www.ekologia.ceo.org.pl/klimat-to-temat

Wydawca:
Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
ul. Noakowskiego 10, 00-666 Warszawa
tel. 22 825 05 50
www.ceo.org.pl

Warszawa 2019
Autorki: Justyna Zamojda, Marta Jackowska-Uwadizu

Material jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Centrum Edukacji Obywatelskiej. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2019. Zezwala się na do-wolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadanych prawach oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej.